

Irena Pulak

<https://orcid.org/0000-0002-7735-4590>
e-mail: irena.pulak@ignatianum.edu.pl
Akademia Ignatianum w Krakowie

Wprowadzenie

Introduction

Kolejny numer czasopisma, który oddajemy w Państwa ręce, poświęcony został bardzo szeroko pojętej problematyce edukacji medialnej. Ciągłe wzrastające znaczenie, pozycja i wpływ mediów cyfrowych na kształtowanie naszej codzienności sprawiają, że kluczem do zrozumienia tej dynamicznie zmieniającej się przestrzeni staje się właśnie edukacja. Umiejętność korzystania z narzędzi i zasobów medialnych, czyli zdolność do pozyskania, analizy, oceny i tworzenia przekazów medialnych w różnych formach, stała się w ostatnich dekadach coraz bardziej złożona. Przy tak olbrzymiej liczbie informacji, które do nas docierają dzięki sieci internetowej i urządzeniom mobilnym, musimy się nauczyć być skuteczni w filtrowaniu i dokonywaniu rzetelnych i trafnych ocen. Z tego względu uczenie umiejętności prawidłowego, bezpiecznego i krytycznego korzystania z mediów już od najmłodszych lat staje się bardzo ważnym elementem całego procesu edukacji.

Jak zauważa A. Ogonowska, „Edukacja medialna musi sprostać nowym wyzwaniom: społecznym, politycznym, edukacyjnym i oświatowym, które pojawiły się szczególnie wyraźnie na przełomie XX i XXI wieku, choć rozwój niektórych zjawisk, np. związanych z mediamorfozą czy demokratyzacją stosunków społecznych, można było obserwować przez cały ubiegły wiek” (2013, s. 210). Współczesnej edukacji medialnej nie możemy zatem traktować jako zdarzenia jednostkowego, lecz powinniśmy ją postrzegać jako proces ciągły, którego czas trwania obejmuje całe ludzkie życie i dotyczy wszystkich grup wiekowych. Na specjalną uwagę i pomoc zasługują jednak rodzice, nauczyciele i opiekunowie dzieci, które dopiero rozpoczynają swoją przygodę w świecie mediów i nowych technologii. Ta pomoc jest potrzebna w zakresie działań związanych z alfabetyzacją medialną młodych użytkowników. Odpowiednio

kształtowane – już od pierwszych lat życia – nawyki związane ze sposobem korzystania z mediów, uwrażliwienie na potencjalne zagrożenia, wyposażenie w odpowiednie kompetencje pozwoli w przyszłości, przynajmniej częściowo, na uniknięcie czyhających w wirtualnym świecie niebezpieczeństw.

Analizując zakres i treści edukacji medialnej, warto podkreślić, że kształcenie umiejętności cyfrowych i medialnych ma charakter wielokontekstowy. Przyczynia się nie tylko do powiększenia wiedzy na temat mediów i sposobów ich użytkowania, ale również stwarza okazję do rozwoju kompetencji poznawczych, emocjonalnych i społecznych, w tym umiejętności krytycznego myślenia, kreatywności, współpracy w zespole i zdolności do podejmowania refleksji nad zagadnieniami etycznymi.

Dynamiczny postęp w zakresie nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych przekłada się również na przeobrażenia, jakie zachodzą we współczesnym środowisku edukacyjnym. Proces nauczania i uczenia się w erze cyfrowej wymaga zmiany podejścia, pojawia się bowiem potrzeba tworzenia przestrzeni edukacyjnej bardziej spersonalizowanej i integrującej różne dziedziny nauk. Ważną kwestią jest w tym względzie dostosowanie metod nauczania do nowych warunków, wymagań i rodzących się potrzeb. Media cyfrowe niosą ze sobą ogromny potencjał, by sprawić, aby proces dydaktyczny był bardziej angażujący i atrakcyjny dla małego odbiorcy. Warto zatem te nowe możliwości opisać, przeanalizować i wykorzystać w sposób przemyślany i efektywny.

Bibliografia

Ogonowska, A. (2013). *Współczesna edukacja medialna. Teoria i rzeczywistość*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.